

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ
ТОЙГИЛЬДИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МУСЛЮМОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

МӨСЛИМ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТОЙГЕЛДЕ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

423974 РТ, с. Тойгильдино. Ул. Центральная д.4/2
тел. (8-85556) 3-46-31

КАРАР № 8

Тойгелде авылы

29.09.2020 ел.

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру Тәртибен раслау турында

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга таянып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 157 һәм 269.2 статьялары нигезендә, Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлегенә башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру Тәртибен өлеге карарга кушымта нигезендә расларга.

2. Өлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы»нда <http://pravo.tatarstan.veb-адресы> һәм Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл жирлегенә <https://muslumovo.tatarstan.ru/newysi.htm> веб-адресы буенча урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә.

3. Өлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Тойгелде авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

Фәйзуллина Э.Н.

Татарстан Республикасы
Мөслим муниципаль районы
Тойгелде авыл җирлеге
башкарма комитетының
2020 елның 29 сентябрдәгә
11 номерлы карарына
Кушымта

Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын гамәлгә ашыру Тәртибе

Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Мөслим муниципаль районы Тойгелде авыл җирлеге башкарма комитетында эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыруга һәм уздыруга таләпләр билгели (алга таба - Җирлек):

1.2. Әлеге Тәртипнең максаты:

- Җирлек бюджеты акчаларын максатчан һәм нәтиҗәле файдалануны бәяләү;
- бухгалтерлык хисабы һәм хисаплылыкның дәрәсләген раслау, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыру турында;
- бюджет законнарын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салучы башка норматив актларны үтәүне бәяләү.

1.3. Эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты җирлекнең (алга таба - комиссия) вазыйфаи затлары тарафыннан, бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә (алучыларга) һәм аларга караган җирлек бюджеты акчаларын алучыларга карата, җирлек бюджеты керемнәре администраторларына, җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы администраторларына карата башкарыла.

2. Аудитның эчке муниципаль финанс контроле объектлары:

2.1. Эчке муниципаль финанс контроле һәм эчке финанс аудиты объектлары (алга таба - контроль (аудит) булып тора:

- Җирлек башкарма комитеты, бюджет акчаларын баш бүлүче (алучы), бюджет керемнәренең баш администраторы, җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторы буларак.

3. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын оештыру

3.1. Эчке финанс контролен һәм эчке финанс аудитын тормышка ашырганда тикшерүләр, ревизияләр, обследованиеләр (алга таба – контроль чаралар) үткәрелә:

- аерым финанс һәм хужалык операцияләренең законлылыгын документаль һәм фактик өйрәнү буенча контроль гамәлләр кылуны, билгеле бер чорга контроль объекты эшчәнлегенә карата бюджет (бухгалтерлык) исәбе һәм бюджет (бухгалтерлык) хисаплылыгының дәрәсләген тикшерү;

- ревизия – аерым финанс һәм хужалык операцияләренең законлылыгын документаль һәм фактик өйрәнү буенча контроль гамәлләр кылуны, билгеле бер чорга контроль объекты эшчәнлегенә карата бюджет (бухгалтерлык) исәбе һәм бюджет (бухгалтерлык) хисабының дәрәсләген тикшерү;

- тикшерү (обследование) - контроль объекты эшчәнлегенә билгеле бер өлкәсә торышын анализлау һәм бәяләү.

3.2. Эчке муниципаль финанс контролен (аудитын) гамәлгә ашыру буенча контроль чаралар расланган план нигезендә үткәрелә.

3.3. Эчке муниципаль финанс тикшерүе (аудит) чараларын планлаштыру элегрәк үткәрелгән тикшерүләр нәтиҗәләрен исәпкә алып, беренчел документларны,

бухгалтерлык исәбе регистрларын, норматив документларны, планлы, хисап мәгълүматларын, бюджет законнарын, бюджет акчаларын максатсыз һәм (яки) нәтижәсез куллануны, бухгалтерлык (бюджет) исәбенең һәм хисапчылыкның дәрәҗә булмавы турында фаразларга мөмкинлек бирә торган бүтән төр мәгълүматларны өйрәнү юлы белән, шулай ук, елына бер тапкырдан да ким булмаган вакыт эчендә контрольлекне исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

3.4. Кирәк булганда, планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин.

3.5. Еллык тикшерү планы Жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

3.6. Планнан тыш тикшерүләр Жирлек башлыгы йөкләмәсе буенча үткәрелә.

3.7. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр жирлек башлыгы чыгарган күрсәтмә нигезендә үткәрелә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә: контроль объектының исеме, тикшерелә торган чор, тикшерү темасы һәм нигезе, эш төркеме составы һәм тикшерү чарасын үткәрү вакытлары.

3.8. Контроль чарасын үткәрү турында контроль объектына язмача хәбәрнамә белән хәбәр ителә.

3.9. Планнан тыш тикшерү чаралары контроль объектына язмача хәбәрнамә ителмичә үткәрелә.

3.10. Эчке финанс контролен оештыруны җайга сала торган нормалар эчке финанс аудитын оештыруга да кагыла.

4. Эчке финанс контролен үткәрү

4.1. Жирлек башкарма комитеты:

а) Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче буларак, түбәндәгеләр буенча эчке финанс контролен гамәлгә ашыра:

- чыгымнар буенча жирле бюджетны төзү һәм үтәү, баш идарәче һәм аңа ведомство буйсынуындагы жирле бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджет хисапчылыгын төзү һәм бюджет исәбен алып бару буенча эчке стандартларны һәм процедураларны үтәү;

- бюджет акчаларын куллануның экономияләгән һәм нәтижәләгән арттыру чараларын эзәрләү һәм оештыру;

б) жирлек бюджеты керемнәренә баш администраторы буларак, чыгымнар буенча бюджетны төзү һәм үтәү, баш идарәче тарафыннан бюджет хисапчылыгын төзү һәм бюджет исәбен алып бару буенча эчке стандартларны һәм процедураларны үтәүгә юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра;

в) жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторы буларак, бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча бюджетны төзү һәм үтәү, әлеге жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторы тарафыннан бюджет хисапчылыгын төзү һәм бюджет исәбен алып бару буенча эчке стандартларны һәм процедураларны үтәүгә юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра.

4.2. Тикшерү чарасын үткәрүгә керешеп, тикшерү объектына тикшерү чарасын үткәрү турында күрсәтмә күчәргә тапшырыла.

4.3. Эшче төркем җитәкчесе һәм әгъзалары хокуклы:

- контроль объектының территориясендә, административ биналарында һәм хезмәт биналарында булуырга;

- үзенең оештыру-техник чараларын, шул исәптән компьютерлар, ноутбуклар, калькуляторлар, телефоннар кертергә, чыгарырга һәм алардан файдаланырга;

- контроль чаралар максатларына ирешү өчен, барлык кирәкле документларны алырга (белешмәләр, язма аңлатмалар һәм башка документлар);

- документларның күчәргә алынуына, электрон рәвештә дә алырга һәм контроль чара материалларына җәлеп итәргә;

- автоматлаштырылган системаларның мәгълүмати ресурсларыннан файдалану мөмкинлеген алырга;

- тикшерелүче мәсьәләләрнең асылы буенча телдән аңлатмалар алырга.

4.4. Контроль чара барышында түбәндәгеләр буенча контроль гамәлләр үткәрелә:

- исәп регистрларындагы язмаларны беренчел исәп документлары белән чагыштыру юлы белән бюджет (бухгалтер) исәбендә һәм бюджет (бухгалтер) хисабында кылынган финанс һәм хужалык операцияләренең тулы, үз вакытында һәм дөрес чагылдырылуы;

- жирлекнең муниципаль милкендәге товар-матди кыйммәтләрнең, акчалата чараларның һәм кыйммәтле кәгазьләрнең фактта булуы, сакланышы һәм дөреслеге, исәп-хисапларның, куелган товарлар күләменең, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең, чыгымнарны һәм финанс нәтижәләрен формалаштыру буенча операцияләренең һәм финанс нәтижәләренең дөреслеге;

- контроль объектының бюджет (бухгалтер) исәбен һәм бюджет (бухгалтер) хисаплылыгын куюы һәм торышы;

- матди кыйммәтләр һәм акчалар хәрәкәтенә карата, чыгымнарны формалаштыруның дөреслегенә, керемнең тулылыгына, акчаның һәм матди кыйммәтләрнең сакланышына һәм факттагы булуына, башкарылган эшләрнең һәм күрсәтелгән хезмәтләрнең дөреслегенә карата агымдагы контрольнең булуы һәм торышы;

- расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәләргә, адреслылыгы һәм максатчан характеры;

- максатчан билгеләнешле бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре алучыларның аларны биргәндә билгеләнгән шартларын, максатларын һәм тәртибен үтәве;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыру (прогнозлау);

- тикшерү объекты карамагына бүлеп бирелгән бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне куллануның адреслы һәм максатчан характеры;

- бюджет сметаларының үтәлеше, агымдагы эшчәнлек, бюджет хисаплылыгы белән бәйлә чыгымнарның нигезле булуы;

- хокук бозуларны бетерү, матди зыянны каплау, алдагы тикшерү чаралары нәтижәләре буенча гаепле затларны җаваплылыкка тарту буенча контроль (аудит) объекты тарафыннан чаралар күрү.

Контроль чаралар барышында шулай ук персоналның эш вакытында эш урыннарында булуын һәм уку планының дәрәсләрне үткөрү графигы белән тәңгәл килүен тикшереп торы гамәлгә ашырыла.

4.5 Контроль чаралар расланган план нигезендә үткәрелә.

4.6. Тикшерү һәм ревизия нәтижәләре акт белән, тикшерүнеке (обследованиене) — бәяләмә белән рәсмиләштерелә.

4.7. Акт кереш, тасвирлау һәм йомгаклау өлешләрәннән тора.

4.8. Тикшерү яки ревизия акты ике нөсхәдә төзелә һәм тикшерү чарасын гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар тарафыннан имзалана.

4.9. Тикшерү яки ревизия актының бер нөсхәсе контроль оешмасы җитәкчесенең танышу турындагы билгесе белән комиссия рәисендә саклана, икенчесе, законнар нигезендә карарлар кабул итү һәм карау өчен, администрация башлыгына җибәрелә.

4.10. Акт нигезләмәләре белән килешмәгән яки аның аерым нигезләмәләрен төгәлләштерү максаты белән контрольлек объекты җитәкчесе акты алганнан соң җиде эш көне эчендә, актының аерылгысыз өлеше булган үз искәрмәләрен (каршылыкларын) эчке финанс контроле органына җибәрергә хокуклы, аларга контроль органы һәр каршылык (кисәтү) буенча бәяләмәне җиде эш көне эчендә бирергә тиеш.

4.11. Ачыкланган җитешсезлекләрне бетерү буенча чараларның барышын Авыл жирлегә башлыгы контрольдә тоту.

5. Эчке финанс аудитын үткөрү

5.1. Эчке финанс аудиты түбөндөгө максатларда функциональ бәйсезлек нигезендө контроль (аудит) объектларына карата гамәлгә ашырыла:

- эчке финанс контроленең ышанычлылыгын бәяләү һәм аның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр эзерләү;
- бюджет хисаплылыгының дәрәслеген һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән бюджет исәбе методологиясенә һәм стандартларына туры килүен раслау;
- бюджет акчаларын файдалануның экономиялелеген һәм нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр эзерләү.

5.2. Эчке финанс аудитын үткәргәндә өлкә акчаларыннан һәм өлкә милкеннән файдалануны регламентлаучы законнарның һәм башка норматив хокукый актларның үтәлешен, шулай ук бюджет (бухгалтер) исәбе һәм хисаплылык формасын һәм эчтәлеген билгели торган норматив хокукый актлар таләпләренең үтәлешен тикшерү гамәлгә ашырыла.

5.3. Эчке финанс контроленең ышанычлылыгын бәяләү һәм аның нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр эзерләү максатында контроль (аудит) субъекты түбөндөгө мәсьәләләрне тикшерә:

- эчке финанс контролен гамәлгә ашыру тәртибен, рәвешләрен, методларын һәм периодиклыгын билгели торган норматив хокукый актлар булу, аларның Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры килүен тикшерү;
- календарь елга төзелгән һәм расланган контроль (аудит) субъекты тарафыннан план булу;
- планда каралган контроль чараларның тулы һәм үз вакытында үтәлеше;
- контроль чараларны оештыру һәм уздыру таләпләрен үтәү;
- үткәрелгән тикшерү чараларының рәсмиләштерелгән материалларының булуы;
- контроль чаралар нәтижәләре буенча акты рәсмиләштерүгә карата таләпләрне үтәү;
- контроль чаралар үткөрү мәсьәләләре буенча гражданныр һәм оешмаларның мәрәжәгатьләрен үз вакытында карау;
- контроль эшчәнлек турында хисап булу, анда контроль чаралар нәтижәләрен чагылдыруның дәрәслеге һәм тулылыгы;
- программаларны, ярдәмче программаларны, чараларны үтәгәндә максатчан күрсәткечләрне анализлау;
- алдагы контроль чарасы тарафыннан ачыкланган житешсезлекләрне бетер;
- аның нәтижәләрен рәсмиләштерүгә эчке финанс контролен уздыру өлешендә башка мәсьәләләр.

5.4. Бюджет хисаплылыгының дәрәслеген һәм Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән бюджет исәпкә алу методологиясен һәм стандартларын бюджет исәбенә алып бару тәртибенең туры килүен раслау максатында түбөндөгө мәсьәләләрне тикшерүне гамәлгә ашыра:

- бюджет төзү һәм үтәү, бюджет хисабы төзү һәм бюджет исәбен алып бару;
- бюджет (бухгалтерия) хисаплылыгын тикшерү, аның дәрәслегенә, аны төзү һәм бирүнең үз вакытында булуына анализ ясау;
- дебитор һәм кредитор бурычларын анализлау, аны киметү һәм түләтү буенча тәкъдимнәр эшләү;
- бюджет исәбенең беренчел күрсәткечләрен анализлау;
- бюджет исәбендә һәм хисаплылыкта житешсезлекләрне һәм хокук бозуларны ачыклау;
- бюджет исәбен алып бару өчен программа-техник комплекс булу;
- бюджет хисаплылыгының дәрәслегенә аудит үткөрү һәм бюджет исәбен алып бару тәртибенең туры килүе өлешендә башка мәсьәләләр.

5.5. Икътисадый булуны арттыру һәм бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген арттыру тәкъдимнәрен әзерләү максатында финанслар белән идарә итү буенча контроль (аудит) объектлары эшчәнлегенә анализ ясаганда һәм бәя биргәндә түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

- бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген анализлау, финанс резервларын, шулай ук өстәмә финанс ресурсларын (эшчәнлекнең керем китерә торган акчаларыннан, максатчан программаларда катнашудан һ.б.) жәлеп итү юнәлешләрен ачыклау;

- проектлар һәм программаларның нәтижәләренең билгеләнгән максатларга, нәтижәлелекнең планлаштырылган күрсәткечләренә туры килү-килмәвен тикшерү;

- бюджет йөкләмәләрен вакытында финанслау өчен кирәкле норматив хокукый актлар эшләүнең һәм кабул итүнең үз вакытында башкарылуын анализлау.

5.6. Уздырылган тикшерү нәтижәләре буенча контроль субъектының (аудит) вазыйфаи затлары тарафыннан эчке финанс аудиты нәтижәләре турында бәяләмә (алга таба - нәтижә) төзелә, анда ачыкланган хокук бозуларны һәм житешсезлекләренә бетерү, жыелган дәлилләр нигезендә эчке финанс контроленең нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәр күрсәтелә.

5.7. Йомгак төзү алдыннан алынган дәлилләренең ни дәрәжәдә житәрлек һәм тиешле булуын бәяләргә тәкъдим ителә.

Дәлилләр фактларга нигезләнгән мәгълүмат ышандырырлык булса, житәрлек дип санала.

Әгәр мәгълүмат иң тулы һәм ышанычка лаек булса, ышанычлы дәлилләр дип санала.

Мәгълүмат күзәтүләренә һәм рекомендацияләренә расласа, төгәл дәлилләр булып тора.

Әгәр мәгълүмат контроль субъектына (аудит) үз максатларына ирешергә ярдәм итсә, файдалы дәлилләр дип санала.

Күрсәтмәләр ясалган нәтижәләренә һәм тәкъдимнәренә нигезләргә тиеш.

5.8. Бәяләмә ике нөсхәдә төзелә һәм кереш, аналитик һәм йомгаклау өлешләренән торырга тиеш.

5.9. Бәяләмәне контроль субъектының (аудит) эш төркеме имзалай, ул контроль субъекты (аудит) житәкчесе белән килештерелә һәм тикшерүнең соңгы көненнән дә соңга калмыйча имза салу өчен контроль (аудит) объектына жиберелә.

5.10 Эчке финанс аудитын үткөрү нәтижәләре буенча контроль ачыкланган хокук бозуларны һәм житешсезлекләренә бетерү, эчке финанс контроленең нәтижәлелеген арттыру буенча тәкъдимнәренә нәтижәле гамәлгә ашыруны тәэмин итүдән гыйбарәт һәм Жирлек башлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.